

4.4 Avgör karaktären hos följande kvadratiske former.

Repetera att en kvadratisk form $Q(h, k)$ är

(i) positivt definit om $Q(h, k) > 0$ för alla $(h, k) \neq 0$ $Q(h, k) = 0 \Leftrightarrow h = k = 0$.

(ii) positivt semidefinit om $Q(h, k) \geq 0$ för alla $(h, k) \neq 0$ $Q(h, k) = 0 \not\Rightarrow h = k = 0$

(iii) negativt definit om $Q(h, k) < 0$ för alla $(h, k) \neq 0$ $Q(h, k) = 0 \Leftrightarrow h = k = 0$

(iv) negativt semidefinit om $Q(h, k) \leq 0$ för alla $(h, k) \neq 0$ $Q(h, k) = 0 \not\Rightarrow h = k = 0$

(v) indefinit om det finns $(h_i, k_i), i=1, 2$, s.a. $Q(h_1, k_1) > 0$ $\neq$ $Q(h_2, k_2) < 0$.

Analogt, för $Q(h, k, l)$ o.s.v.

$$(d) \quad Q(h, k) = \underbrace{h^2 + k^2}_{\uparrow} - \underbrace{hk}_{\downarrow} = \text{kvadratkomplettera}$$
$$= \left(h - \frac{k}{2}\right)^2 - \frac{k^2}{4} + k^2 = \left(h - \frac{k}{2}\right)^2 + \frac{3}{4}k^2$$

Obs (i) $Q(h, k) \geq 0$ för alla (h, k)

(ii) $Q(h, k) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} h - \frac{k}{2} = 0 \\ k = 0 \end{cases} \Leftrightarrow h = k = 0$

$\Rightarrow Q$ är pos. def.

$$(c) \quad Q(h, k) = h^2 + k^2 + 2hk = (h+k)^2$$

Obs (i) $Q(h, k) \geq 0$ för alla (h, k)

$$(ii) \quad Q(h, k) = 0 \Leftrightarrow h+k=0$$

(bl.a. $(h, k) = (1, -1)$ satisfierar $Q=0$)

$\Rightarrow Q$ är pos. semidef.

$$(f) \quad Q(h, k) = h^2 + k^2 + 4hk = \text{Kvadratkomplettera!}$$

$$(h+2k)^2 - 4k^2 + k^2 = (h+2k)^2 - 3k^2$$

Obs (i) om $h+2k=1$ o $k=0$ så är

$$Q = 1 > 0 \quad (\text{till exempel, } h=1, k=0)$$

(ii) om $h+2k=0$ o $k=1$ så är

$$Q = -3 < 0 \quad (\text{till exempel, } h=-2, k=1)$$

$\Rightarrow Q$ är indefinit

$$\underline{4.5} \quad (g) \quad Q(h, k, m) = h^2 + k^2 - m^2$$

Obs (i) $Q(0, 0, 1) = -1 < 0$ } $\Rightarrow Q$ är indefinit.

$$(ii) \quad Q(1, 0, 0) = 1 > 0$$

$$(c) \quad Q(h, k, m) = h^2 + k^2$$

Obs (i) $Q(h, k, m) \geq 0$ för alla (h, k, m)

$$(ii) \quad Q(0,0,1) = 0$$

$\Rightarrow Q$ är pos. semidefinit

$$(e) \quad Q(h,k,m) = h^2 - k^2 - m^2 + 2hk + 4km =$$

$$\begin{aligned} \text{/Kvadratkomplettera/} &= (h+k)^2 - k^2 - k^2 - m^2 + 4km = \\ &= (h+k)^2 - 2k^2 - m^2 + 4km = (h+k)^2 - (2k+m)^2 + 2k^2 \end{aligned}$$

Obs (i) om $h+k=1$, $2k+m=0$, $k=0$

Så är $Q=1 > 0$ (till ex $h=1$, $k=m=0$)

(ii) om $h+k=0$, $2k+m=1$, $k=0$ så

är $Q=-1 < 0$ (till ex. $h=k=0$, $m=1$)

$\Rightarrow Q$ är indefinit

4.6 Repetera att om $P_0(x_0, y_0)$ är en lokal extrempunkt o $\nabla f(P_0)$ existerar

Så är $\nabla f(P_0) = \vec{0}$ (dvs $f'_x(P_0) = f'_y(P_0) = 0$)
 P_0 är en stationär punkt

B.l.g. om P_0 är ingen stationär punkt

Så är P_0 ingen lok. extrempunkt.

$$(a) f(x,y) = (x^2 + y^2 - 1)e^y, \quad P_0(0,0)$$

$$\text{Räkna: } f'_x = 2xe^y, \quad f'_x(P_0) = 0$$

$$f'_y = 2ye^y + (x^2 + y^2 - 1)e^y, \quad f'_y(P_0) = -1$$

Obs $\nabla f(P_0) = (0, -1) \neq \vec{0} \Rightarrow P_0$ är ingen stationär punkt $\Rightarrow P_0$ är ingen lok. extrempunkt

$$(b) g(x,y) = (1 + \sin(x+y)) \ln(1 + 2x+y) - 2x - y$$

$$g'_x = \cos(x+y) \ln(1 + 2x+y) + (1 + \sin(x+y)) \cdot \frac{2}{1 + 2x+y} - 2$$

$$-2; \quad g'_x(P_0) = 0 + 2 - 2 = 0$$

$$g'_y = \cos(x+y) \ln(1 + 2x+y) + (1 + \sin(x+y)) \cdot \frac{1}{1 + 2x+y} - 1$$

$$-1 = 0 + 1 - 1 = 0$$

$\Rightarrow \nabla g(P_0) = \vec{0} \Rightarrow P_0$ är en stationär punkt.

Obs En stationär punkt behöver ej vara en lokal extrempunkt.

Det krävs en extra undersökning.

Prova med kvadratiska formen $Q(h,k)$

$$\text{i punkten: } Q(h,k) = f''_{xx}(P_0) \cdot h^2 + 2f''_{xy}(P_0)hk + f''_{yy}(P_0)k^2$$

Repetera att om Q är pos. def. så är

P_0 en str. lok. minimipunkt,

om Q är negat. def. så är P_0 en str.

lok. maximipunkt,

om Q är indefinit så är P_0 en sadelpunkt.

om Q är semidefinit så undersök vidare

(till exempel, använd definitionen på

lokall extrempunkter).

(8) (forts)

$$g''_{xx} = (g'_x)'_x = -\sin(x+y) \ln(1+2x+y) + \cos(x+y) \cdot \frac{2}{1+2x+y}$$

$$+ \cos(x+y) \cdot \frac{2}{1+2x+y} + (1 + \sin(x+y)) \cdot \frac{(-4)}{(1+2x+y)^2}$$

$$g''_{xx}(P_0) = 0 + 2 + 2 - 4 = 0$$

$$g''_{xy} = (g'_x)'_y = -\sin(x+y) \ln(1+2x+y) +$$

$$+ \cos(x+y) \cdot \frac{1}{1+2x+y} + \cos(x+y) \cdot \frac{2}{1+2x+y} +$$

$$+ (1 + \sin(x+y)) \cdot \frac{(-2)}{(1+2x+y)^2}, \quad g''_{xy}(P_0) =$$

$$= 0 + 1 + 2 - 2 = 1.$$

$$g''_{yy} = (g'_y)'_y = -\sin(x+y) \ln(1+2x+y) +$$

$$+ \cos(x+y) \cdot \frac{1}{1+2x+y} + \cos(x+y) \cdot \frac{1}{1+2x+y} +$$

$$+ (1+\sin(x+y)) \cdot \frac{(-1)}{(1+2x+y)^2}, \quad g''_{yy}(P_0) = 0+1+1-1=1$$

$$\Rightarrow Q(h,k) = 0 \cdot h^2 + 2 \cdot hk + k^2 = 2hk + k^2$$

$$= \text{[kvadratkomplettera]} = (h+k)^2 - h^2$$

Obs (i) om $h+k=1$ o $h=0$ så är $Q=1 > 0$

(till ex. $h=0, k=1$)

(ii) om $h+k=0$ o $h=1$ så är $Q=-1 < 0$

(till ex. $h=1, k=-1$)

$\Rightarrow Q$ är indefinit $\Rightarrow P_0$ är en sadelpunkt

(ingen lok. extrempunkt).

$$(c) \quad h(x,y,z) = 1 + x^2 + 2y^2 + 5z^2 - 2xy + 6yz - 2xz$$

$$(1) \quad \left. \begin{array}{l} h'_x = 2x - 2y - 2z, \quad h'_x(P_0) = 0 \\ h'_y = 4y - 2x + 6z, \quad h'_y(P_0) = 0 \\ h'_z = 10z + 6y - 2x, \quad h'_z(P_0) = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow P_0 \text{ är en stationär punkt.}$$

(2) Kvadratiske formen Q :

$$h''_{xx} = 2, \quad h''_{xx}(P_0) = 2, \quad h''_{xy} = -2, \quad h''_{xy}(P_0) = -2$$

$$h''_{yy} = 4, \quad h''_{yy}(P_0) = 4, \quad h''_{xz} = -2, \quad h''_{xz}(P_0) = -2$$

$$h''_{zz} = 10, \quad h''_{zz}(P_0) = 10, \quad h''_{yz} = 6, \quad h''_{yz}(P_0) = 6$$

$$\Rightarrow Q(h, k, m) = 2h^2 + 4k^2 + 10m^2 + 2 \cdot (-2)hk + 2 \cdot (-2)hm + 2 \cdot 6km = 2(\underline{h^2} + 2k^2 + 5m^2 - \underline{2hk} - \underline{2hm} + 6km)$$

Kvadratkomplettera med 3 variabler;

$$(a+b+c)^2 = \underline{a^2} + b^2 + c^2 + \underline{2ab} + \underline{2ac} + 2bc$$

$$\Rightarrow \underline{a^2 + 2ab + 2ac} = (a+b+c)^2 - b^2 - c^2 - 2bc$$

$$Q = 2(\underline{(h-k-m)^2} - k^2 - m^2 - 2km + 2k^2 + 5m^2$$

$$+ 6km) = 2((h-k-m)^2 + k^2 + 4m^2 + 4km) =$$

$$= 2((h-k-m)^2 + (2m+k)^2)$$

Obs (i) $Q \geq 0$ för alla (h, k, m)

(ii) om $h-k-m=0$ o $2m+k=0$ så är

$$Q = 0. \quad (\text{till ex. } h=1, k=2, m=-1)$$

$\Rightarrow Q$ är pos. semidefinit.

(3) Använd definitionen:

$$D = h(x, y, z) - h(0, 0, 0) = x^2 + 2y^2 + 5z^2 - 2xy + 6yz$$

$$-2xz = (x-y-z)^2 + (2y+z)^2 \geq 0 \quad \text{för alla } (x, y, z)$$

$\Rightarrow P_0$ är en (lok.) minimipunkt.

4.7 Bestäm alla lok. extrempunkter

(a) $f(x,y) = x^2 + 2y^2 - 4x + 4y - 3$

1) Finn alla stationära punkter:

$$\nabla f = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{cases} f'_x = 0 \\ f'_y = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x - 4 = 0 \\ 4y + 4 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2 \\ y = -1 \end{cases}$$

det finns bara en stationär punkt $P_0(2, -1)$

2) Studera P_0 mha kvadratiske formen

$$f''_{xx} = 2, \quad f''_{xy} = 0, \quad f''_{yy} = 4$$

$$\Rightarrow Q(h,k) = 2h^2 + 4k^2$$

OBS Q är pos. def $\Rightarrow P_0(2, -1)$ är en str.

lok. minimipunkt.

(b) $g(x,y) = x^3 + 3xy^2 - 15x + y^3 - 15y$

$$(1) \quad \nabla g = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{cases} 3x^2 + 3y^2 - 15 = 0 \\ 6xy + 3y^2 - 15 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + y^2 = 5 & (1) \\ 2xy + y^2 = 5 & (2) \end{cases}$$

$$(1) - (2): \quad x^2 - 2xy = 0 \Leftrightarrow x(x - 2y) = 0$$

$$(i) \quad x = 0 \xrightarrow{(1)} y = \pm\sqrt{5} \Rightarrow P_1(0, \sqrt{5}), P_2(0, -\sqrt{5})$$

$$(ii) \quad x - 2y = 0 \xrightarrow{(1)} 5y^2 = 5 \Leftrightarrow y = \pm 1 \Rightarrow P_3(2, 1), P_4(-2, -1)$$

$P_1 - P_4$ är fyra stationära punkter.

Använd kvadratiske former

$$f''_{xx} = 6x, \quad f''_{xy} = 6y, \quad f''_{yy} = 6x + 6y$$

	f''_{xx}	f''_{xy}	f''_{yy}
$(0, \sqrt{5}) P_1$	0	$6\sqrt{5}$	$6\sqrt{5}$
$(0, -\sqrt{5}) P_2$	0	$-6\sqrt{5}$	$-6\sqrt{5}$
$(2, 1) P_3$	12	6	18
$(-2, -1) P_4$	-12	-6	-18

$P_1: Q(h, k) = 2 \cdot 6\sqrt{5}hk + 6\sqrt{5}k^2 = 6\sqrt{5}(2hk + k^2) =$
 $= 6\sqrt{5}\left((h+k)^2 - h^2\right),$ indefinit, sadelpunkt.

$P_2: Q(h, k) = -2 \cdot 6\sqrt{5}hk - 6\sqrt{5}k^2 =$
 $= -6\sqrt{5}\left((h+k)^2 - h^2\right),$ indefinit, sadelpunkt.

$P_3: Q(h, k) = 12h^2 + 12hk + 18k^2 =$
 $= 12\left(h^2 + hk + \frac{3}{2}k^2\right) = 12\left(\left(h + \frac{k}{2}\right)^2 - \frac{k^2}{4} + \frac{3}{2}k^2\right) =$
 $= 12\left(\left(h + \frac{k}{2}\right)^2 + \frac{5}{4}k^2\right),$ pos. def., en str. lok. min.

$P_4: Q(h, k) = -12h^2 - 12hk - 18k^2 =$
 $= -12\left(\left(h + \frac{k}{2}\right)^2 + \frac{5}{4}k^2\right),$ negat. def., en str. lok. max.

4.9 (a) $f(x,y) = 4x^2 + 12xy + 9y^2 + x^4$, $P_0(0,0)$

(1) Obs $\nabla f(P_0) = \vec{0}$, P_0 är en stationär punkt.

(2) $Q(h,k) = 8h^2 + 24hk + 18k^2 =$
 $= 2 \cdot (2h+3k)^2$, pos. semidefinit

(3) $f(x,y) - f(P_0) = 4x^2 + 12xy + 9y^2 + x^4 =$
 $= (2x+3y)^2 + x^4 \geq 0$ för alla (x,y)

$\Rightarrow P_0$ är en (loc.) min

(b) $g(x,y,z) = x^4 + y^4 + z^4 - x^2 - y^2 - z^2 - 2xy - 2xz -$
 $- 2yz$, $P_0(0,0,0)$

(1) $\nabla g(P_0) = \vec{0}$, P_0 är en stationär punkt.

(2) $Q(h,k,m) = -2h^2 - 2k^2 - 2m^2 - 4hk - 4hm$
 $- 4km = -2(h^2 + k^2 + m^2 + 2hk + 2hm + 2km) =$

$= -2((h+k+m)^2 - k^2 - m^2 - 2km + k^2 + m^2 + 2km) =$
 $= -2(h+k+m)^2 \leq 0$ för alla (h,k,m) , negat. semi-

definit.

(3) $g(x,y,z) - g(P_0) = x^4 + y^4 + z^4 - (x+y+z)^2 = \mathcal{D}$

Obs (i) $x^4 - x^2 < 0$ för små x $\left| \begin{array}{l} \Rightarrow P_0 \text{ är} \\ \text{en sadelpunkt.} \end{array} \right.$
 (ii) $\mathcal{D} / \begin{array}{l} > 0 \\ x+y+z=0 \end{array}$

$$(c) \quad h(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2 + 2\sin(xy), \quad P_0(0, 0, 0)$$

$$(1) \quad \nabla h(P_0) = \vec{0}, \quad P_0 \text{ är en stationär punkt.}$$

$$(2) \quad Q(h, k, c) = 2h^2 + 2k^2 + 2m^2 + 4hk = \\ = 2(h^2 + k^2 + m^2 + 2hk) = 2((h+k)^2 + m^2),$$

pos. semidefinit.

$$(3) \quad h(x, y, z) - h(P_0) = x^2 + y^2 + z^2 + 2\sin(xy) = \\ = (x^2 + y^2 + 2\sin(xy)) + z^2 \geq \left| x^2 + y^2 \right| \geq 2|xy| \\ (2|xy| + 2\sin(xy)) + z^2 \geq \left| |t| \geq |\sin t| \right| \geq 0 \\ \Rightarrow P_0 \text{ är en (lok.) min.}$$